

Mariborski in dnevni drobiž

Gjurgjev uranak na Teznu

To je bil menda prvi Gjurgjev danak v Mariboru, ki se ga je v imponujočem številu udeležilo tudi domače prebivalstvo iz najvišjih, pa tudi najnižjih slojev; tem važnejše in pomembnejše dejstvo, ker na eni strani jasno izpričuje, kako tesne in prijateljske vezi vežejo našo vojsko in civilno prebivalstvo našega obmejnega mesta; na drugi strani pa razveseljivo zaradi tega, ker nas praznovanje takih specijelno srbskih narodno velevažnih, pa tudi velezanimivih praznikov duševno zbližuje z njihovim sedanjim življenjem in nekdanjim trpljenjem, ki je preko romantično-pomladanskih hajduško-uskoških Gjurgjevih uranov in po edinstvenih vojnih uspehih baš srbske duše in srbskega orožja rodilo tudi našo samostojnost in svobodo.

Prijazno pomladansko solnce, kojega prvi žarki prihajajo preko zapadnih brezuljkov vzbujajočih se Slovenskih goric; svežezelene, žive in oživljajoče barve pohorskih gozdov, segajočih od Sv. Boļenka, učitelja nemškega vladarja Henrika, doli do Betnave in starodavne »Poštele«; prostrane zelene in izravnanne trate in tratiče, s svojimi mehkimimi blazinami vabeč tako ogorelega vojščaka kakor bledoličnega gimnazijčika, da sede, leže ali se zavrti v melodijozno-gracijoznem kolu; skrivnostno temni gaji in logi že brstečih smrek, hrastov in dobov; dolge, v ravnih črtah potegnjene vrste vitkih, visokih topolov in jagnjedov: to je bil zunanji okvir, ki ga je oko slehernega z dopadenjem in veseljem gledalo in ki je harmonično odgovarjal utripanju src in duš vseh onih, ki so se tega znamenitega Gjurgjevega uranka udeležili.

Ko hodiš od oddelka do oddelka teh suhih, črnih in koščeni viteških postav in si posameznike natančneje ogleduješ, se ti zdi, da skozi ognjevite oči marsikaterega izmed njih še sedaj po stoletjih gleda v naš novi svet njegov prednik, hajduk in uskok, neustrašeni borec za krst in slobodo zlato, brez puške, a s samokresom v roki in z nabrušenim nožem v ustih med zobmi. In ko se s tem ali onim izmed njih nekoliko pomenkuješ, se ti zopet zdi, da govori iz njega stari hajduk ali uskok, ki je pred sto in sto leti na ta Gjurgjev danak po zimskem počitku na novo začel svojo večno borbo za najsvetejšo zadevo svojega srca; kajti, držeč v levi roki skodelico z okusno dišečo čorbo in njo zajemajoč na videz mehanično z veliko skrivljeno žlico, ti mirno pravi, kako se čudi in se načuditi ne more, da že deset godina ni bilo vojne. Ta duh, ta ritmus in tempo utripajočega srca v prsih vseh, pa tudi v njihovih pesmi in v njihovem plesu, v njihovih pogledih, na njihovih licih in v njihovem govorjenju, pa njihovo skromno-nedolžno veselje in uživanje tega prostega dne: to je tisto, radi česar je pravilno in radi česar naj postane v našem obmejnem mestu stalna navada, da se Gjurgjevega uranka naše garnizije brez posebnih vabil — kakor je to v navadi drugod — udeleži tudi domače, civilno prebivalstvo, v prvi vrsti pa naša mladina. Nekaj onega ognjevitega duha in neustrašenega srca starih hajdukov in uskokov bo po takih zgodovinski in kulturno važnih praznikih, kot je Gjurgjev uranak, v njo brez dvomno prešlo, v njeno dušo, v njeno srce in njeno voljo; in je dobro, prav, pa tudi potrebno. Dr. Fr. Mišic.

Millijonsko posojilo mestne občine.

Mestni občinski svet mariborski je v svoji seji dne 23. aprila soglasno sklenil, da se za zgradbo novih zasilnih stanovanj najame posojilo Din 1.000.000. Proti temu sklepu se sme pritožiti vsak občan na kr. bansko upravo Dravske banovine. Pritožba se mora vložiti tekom 15 dni po dnevu objave tega razglašala pri mestnem načelstvu v Mariboru.

Upokoljeno učiteljstvo

Ima jutri popoldne svoj navadni mesečni sestanek pri g. Brezniku, preje Wombeku v Krčevini. Pridite vsi!

Radio v parku?!

Naš park bo letos brez godbe. Park-kavarna je zaprta in koncerti se vršijo samo ob nedeljah, tako, da nam bo edini glasbeni užitek trubadursko zavijanje kakega zaljubljenega študenta s kitaro ali pa kruljenje pijancev.

Vsak poletni večer je park nabito poln ljudi. Promenada se prestavi z Gospoške ulice, mnogo ljudi je prej privabila godba in je tudi poleti zvečer tu pravo zbirališče mariborske družbe.

Po vseh večjih mestih imajo po javnih nasadih nastavljene radio-zvočnike in prireajo na ta zelo praktičen način radio-koncerte. Tako bi se lahko tudi pri nas rešil problem večernih ozir. popoldanskih koncertov.

V Park-kavarni naj bi bil aparat, ki bi bil zvezan z velikim zvočnikom v godbenem paviljonu, ali na strehi kavarne. Lahko bi pa tudi, kar bi bilo še umestnejše, postavili dva zvočnika na začetku in koncu drevoreda. Tako bi imeli vsak dan od 4. naprej lahko koncerte v našem lepem parku.

V Beogradu se začasa radio-koncerta pobira pristojbina od sedeža — 1 Din. To delo lahko opravi tukaj ena sama oseba. Otroci, stari 10 do 12 let, naj bi bili takse prosti, zlasti, če so v spremstvu odraslih.

Mnenja smo, da bi se stvar na vsak način izplačala. Klopi bi še primanjkovalo in park bi zopet pridobil na privlačnosti.

Če imajo drugod vsak večer naročene cele godbe, si lahko mi privoščimo vsaj radio. Mislimo, da bo velika večina Mariborčanov pozdravila to napravo z veseljem. Oni, ki pa radi samotarijo, ali nočejo plačati, pa naj grejo na drugi konec parka. Ampak s tem naj se ne odlašajo od tedna do tedna, kakor navadno, temveč naj merodajni činitelji to čimprej izvrše.

Do smrti povožen od vlaka

Včeraj, ob 12.10, je bil 75letni prevzitar Franc Simončič iz Cirknice št. 68, oče tamošnjega župana, na prelazu čez železnico med postajama Št. Ilj in Cirknica, povožen od vlaka. Mož, ba je nekoliko gluha, je kljub temu, da so bile zatvornice zaprte, korakal ob kritičnem času čez progo. V tem hipu pa je privozil od šentiljske strani avstrijski vlak št. 1213, ga zagrabil, vlekel še nekaj časa seboj in strašno razmrcvaril. Mož je bil seveda takoj mrtev. Orožništvo je odredilo njegov prevoz v mrtvašnico.

Otvoritev kopališča na Mariborskem otoku 10. maja.

Kopališče na Mariborskem otoku se otvori dne 10. maja 1931. Cene vstopnic: **Kopanje:** Din 3.— (za otroke do 10. leta polovica, na vsakega odraslega 1 otrok). — **Kabine:** Din 8.—, ob nedeljah in praznikih ter sobotah popoldne Din 12.—. — **Omarice:** Din 4.—, ob nedeljah in praznikih ter sobotah popoldne Din 6.—. Vstopnice za obisk otoka brez kopanja se s to sezono ukinejo. Kdor hoče v sezoni na otok, mora kupiti vsaj vstopnico za kopanje po Din 3.—. Občinstvo se posebej opozarja na mesečne bloke, ki vsebujejo 20 izkaznic, katere se morajo izrabiti tekom enega meseca. Pri nakupu teh blokov se dobi pri izkaznicah za kopanje in za omarice 20%, za kabine 10% popusta. Bloki se prodajajo v mestnem knjigovodstvu.

Brezplačni knjigovodski tečaj v Mariboru.

Zavod za pospeševanje obrti zbornice TOI opozarja interesente na brezplačni knjigovodski tečaj v Mariboru, ki se otvori dne 10. t. m. v prostorih državne trgovske akademije, Zrinjskega trg 1/I. Tečaj bo trajal približno 4 tedne in sicer se bodo vršila predavanja ob nedeljah od 9. do 11. ure, ob torkih in četrkih od 20. do 22. ure, ter bodo obsegala ameriškano dvostavno knjigovodstvo z uvedbo Sofra-kartoteke, korespondenco, kalkulacijo in osnovne pojme iz meničnega in čekovnega poslovanja. Prijave sprejema obrtno združni nadzornik g. Založnik na okrožnem inšpektoratu, soba št. 26 do 7. t. m.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 6. maja. Zaprto.
Četrtek, 7. maja ob 20. uri »Kavalir Miško«, ab. B. Kuponi.

Petek, 8. maja. Zaprto.
Sobota, 9. maja ob 20. uri »Učlovečenje«. Zadnjič. Pri znižanih cenah.

Iz gledališča: V četrtek, 7. t. m. se bo ponovila Szirmajeva opereta »Kavalir Miško«, ki radi veselega dejanja izborna zabava občinstvo. — V kratkem bo druga krstna predstava izvirnega dela v letošnji sezoni. Vprizorila se bo groteskna igra slovenskega pisatelja dr. Slavka Gruma, »Dogodek v mestu Gogi«, ki je radi nenavadnega sižeya prav svojevrstna dramska umetnina. Režira g. J. Kovič. Originalno sceno mesta Gogi izvršujeta po režiserjevem zamisleku gled. slikar Ussar ter gledališki mojster J. Božik.

Za 500.000 Din deležev Pohorske vzpenjače

po 10 Din je pripravljena prevzeti kr. banska uprava v Ljubljani pod pogojem, da prevzame za enak znesek deležev tudi mariborska mestna občina. Banska uprava je o tem svojem sklepu že obvestila predsedstvo zadruga »Pohorska vzpenjača« v Mariboru in je sedaj upati, da pride že v doglednem času do realizacije tega važnega tujsko-prometnega sredstva.

Gradbeno gibanje v Mariboru.

Na snočnji seji mariborskega mestnega sveta so bila podeljena sledeča nova gradbena dovoljenja: Catinelli Santa in Kvitko Leonidu, za gradbo avtogaraze pri hiši Koseskega ulica 8; Deležaku Francu in Editu, za gradbenonadstropne stanovanjske hiše v Kettejevi ulici 10; Hoffmannu Ivanu, za preureditev pritličja hiše Aleksandrova cesta 24; L. Orniku, za napravo prodajalnega portala pri hiši Koroška c. 9; Posojilnici r. z. o. z. v Mariboru, preureditev dvoriščnega poslojpa v delavnico.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, dne 8. maja bo predaval primarij g. dr. Grobman iz Zagreba o trajanju narodnega života, o okolnostih in vzrokih, ki pospešujejo njega rast in razvoj; osvetli pa bo tudi slabosti in rane na narodnem telesu, ki povzročajo njega hiranje in propadanje.

Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru ima v petek radi nedeljskega izleta v Ruše pevsko vajo.

Proslava materinskega dne

pride pri prvi dekliška meščanska šola pod pokroviteljstvom Slovenskega ženskega društva v nedeljo, dne 10. maja ob 15. uri v gledališču. Ker ljubimo vsi svoje matere, zato se odzovimo povabilu v skupno počaščenje vseh mater.

Simultanka Bogdana Pušenjaka.

Snoči se je vršila v Narodnem domu simultanka g. Bogdana Pušenjaka, katero je priredilo trgovsko obrtno društvo. Simultanke se je udeležilo 10 igralcev. G. Pušenjak je s hitrim tempom kmalu prisilil svoje nasprotnike in je končala simultanka po poldrugourni borbi z rezultatom 8½:1½ za g. Pušenjaka. Zmagal je trgovski sodruđnik g. Cvikel, dočim je dijak Majcenovič remiziral. S to simultanko je naš mladi mojster ponovno dokazal, da se dviga od uspeha do uspeha. Simultanki je prisostvovalo precejšnje število kibicev, ki so s zanimanjem vztrajali do konca.

Radi tatvine

je bil aretiran sinoči 27letni delavec Jakob Vesenjaj, ki je bil uslužben pri nekem podjetniku na Tržaški cesti. Pred nekaj tedni je bila izvršena tatvina gramofona, zlate ure in verižice, kitare itd., v skupni vrednosti krog 4000 Din, v gostilni Kranjčiča v Krčevini. Sedaj so izsledili kot tatu tega blaga Vesenjaja, ki je tatvino tudi že priznal ter je bil danes izročen sodišču.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 351 svinj, prodanih pa je bilo 180. — Cene: 5—6 tednov stari prašiči 60—100 Din, 7—9 tednov 150—180, 3—4 mesece 250—350, 5—7 mesecev 400—500, 8—10 mesecev 550—600, 1 leto 700—850, 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din.

KINO

Grajski:

Od torka naprej VLASTA BURIAN in ANY ONDRA v svoji nainovješi zvočni veseloigr:

ON IN NJEGOVA SESTRA.

Union:

Od danes naprej
reprisa krasne drame:

NJH DVOJE.

Predstave v obeh kinih ob delavnih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

Akademija gojenk državnega ženskega učiteljskega.

V lepi vnemi, si sami preskrbeti gmotna sredstva za študijsko potovanje, so priredile gđ. gojenke našega drž. žen. učiteljskega zelo posrečeno akademijo, ki je pokazala veliko sposobnosti in kar največ požrtvovalnega truda.

Zajemljivo globino župančičeve »Naše besede« je v vzorni deklamaciji in s kipečim čustvom podala gđ. Rudeževa. V plesnih aranžmanih so pa naše mladenke kar presenetile. Prikazale so z močnim ritmičnim povdarkom groteskni ples (gđ. Tušak in Gregoretič), težki telovadni nastop v Kazučku (gđ. Stegu, Tušak, Pinterič in Šemrl) in ob petju narodnih pesmi. Korelativno rajalno improvizacijo »Slovanski biseri«, ki jih je sprejelo številno občinstvo z iskrenim veseljem.

Zelo je imponiral muzikalni del; nardarjena violinistinja, gđ. Ornikova, pokazuje že tu in tam prva globejša umetniška občutenja. V brezhibni izvedbi in samostojni formi je odigrala Beriotov Scenes de Ballet. Pridjati je morala še »Obertosa« od Wieniawskega. Njena partnerica na klavirju, gđ. Bibičeva, je izvedla spremljavo zelo delikatno. Izredno muzikalnima gospodičnima je na odličnem uspehu res čestitati. Gospice Šušteršič, Pinterič in Štancer so podale šaljiv Mozartov operni intermezzo, Bastien in Bastienka ob igranju malega orkestra v vsej mladinsko sveži ljubkosti. Ves nastop izpričuje prav resne pevske ambicije.

Po vsej pravici zaslužijo take prireditve, da jih naša kulturna javnost čim izdatneje podpira in da se gre naši mladini v takih odličnih težnjah čimbolj na roko s tem, da se ji vsaj brezplačno prepuste dvorana, instrumenti itd. Tako bodemo dejansko dokazali, da nam je ta mladina res pri srcu in da cenimo vsako stremenje po plemeniti izpopolnitvi in življenjsko važni afirmaciji. A.-c.

Mesto cvetja na grob

umrlega g. Staneta Kenda je daroval Motoklub tukajšnjemu rešilnemu oddelku 100 Din.

Sreda Četrtek Popolnoma nov spored Velika kavarna

Aretiran vojni begunec.

Dne 11. jan. t. l. je pobegnil od 6. konjiškega polka v Vršču 26letni krojaški mojster Filip Udjbinač iz Vel. Grdjevca (okraj Lubišnopolje) in jo je mahnil v Avstrijo. Ker pa je bil tam brez posla, so ga davi kot brezposelnega inozemca odgonskim potom pripeljali v Maribor in oddali policiji. Tam pa so ugotovili, da je Udjbinač vojni begunec in bo izročen vojaški oblasti.

Opozorjamo

še enkrat na intimni večer pesmi in arij, ki bo drevi v kavarni »Astorijska«.